

Oponentský posudek na diplomovou práci „Pohled polského denního tisku na události spojené se sametovou revolucí“, autor: bc. Jakub Chvíla

Vypracoval Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Diplomová práce je věnována analýze polského tisku v krátkém období 18. 11. 1989 – konec roku 1989, kdy autor předpokládá, že polský tisk věnoval zvýšenou pozornost událostem v Československu. Autor si klade řadu otázek, na která se v průběhu práce snaží odpovědět. Jedná se zejména o následující problémy: zda se lišil obsah článků ve stranickém a nezávislém tisku, zda se lišil výběr témat mezi novinami vycházejícími v Polsku a mezi jedním emigrantským periodikem Dziennikiem Zwiazkowym, zda se lišil obsah mezi periodiky vycházejícími na jihu a severu Polska s ohledem na geografickou vzdálenost od Československa a zda se lišil obsah specializovaných a zpravodajských periodik.

Samotná práce je rozdělena na dvě části: tzv. teoretickou a praktickou část. V první autor podává přehled událostí v Československu na konci roku 1989, věnuje se polskému mediálnímu trhu a představení analyzovaných periodik a vymezení teorie newspeaku, propagandy a teorie diskursu. Teoretická část je věnována samotné analýze.

Úvodní teoretická část práce je zpracována poměrně solidně, problém přichází v části, která je věnována teorii newspeaku, propagandy a diskursu. Autor zde vůbec neobjasňuje, proč se jim věnuje a jakým způsobem tuto teorii použije na zkoumanou analýzu periodik. V další analytické části tyto metody nejsou vůbec použity a praktická část diplomové práce se zužuje na pouhé vypočítávání jednotlivých článků v první části, což může být pomocná kategorie, ale nikoliv smysl práce. Další část je věnována obsahové analýze. Zde bych očekával aplikaci výše uvedených teorií, ovšem obsahová analýze je omezena na pouhé převyprávění obsahu a srovnávání umístění jednotlivých témat. Základní problém celé práce vnímám ve špatně definovaných cílech v úvodu, které neumožňují adekvátní analýzu novinových článků z hlediska newspeaku a teorie propagandy. Položené otázky by měly znít jinak: zda v polském tisku obecně můžeme vidět propagandu a newspeak v době, kdy se ve střední Evropě a obzvláště v Polsku hroutí komunismus a zda v médiích neustoupily na konci roku definitivně do pozadí. A právě na výběru jednotlivých jazykových prvků ve stranických i nezávislých tiskovinách pak tento předpoklad potvrdit nebo vyvrátit. A současně je diskutabilní, zda

podobná analýze je v podstatě možná, když velká část informací byla převzata z agenturních zpráv bez jakéhokoliv komentáře redakce.

V celém textu je rovněž zarážející nepřesné stylistické formulace při překladech z polštiny, řada stylistických chyb při formulování jednotlivých myšlenek (př. str. 49, 54 apod.)

Rovněž tak je v některých případech naprosto účelová interpretace některých částí textu: př. je opravdu možné vnímat popis reality, kdy studenti si sedli, zpívali národní písně a hymnu vnímat jako příliš národovecký (str. 50 – 51). Podobně zlehčování informací na str. 54. Jde opravdu o zlehčování, anebo se jedná o převzetí např. oficiální agenturní zprávy? Na str. 66 autor píše, že Havel následoval prezidenta Gottwalda v tom, že po zvolení šel na mši. Osobně bych slova v textu interpretoval naprosto jinak. Podobné příklady by se daly najít v podstatě v každé předložené interpretaci.

Po celkovém zvážení musím konstatovat, že práce nesplňuje nároky kladená na závěrečnou kvalifikační diplomovou práci zejména nezvládnutou metodologií a z ní vyplývající neadekvátně zvolených cílů práce, které neprokázaly kompetence studenta k vypracování kvalitní diplomové práce. Proto práci nedoporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „neprospěl“.

Marek Junek